

Ingunn Irene Rivertz Vatne
Grunneier av Karnes gård, gnr. 83-5 i Lyngen kommune
Adresse: Karnes, 9060 Lyngseidet
Mobil: 48060914
E-post: xvati01@hotmail.com

20. 04.2014

Norges vassdrags og energidirektorat, NVE
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Høringsuttalelse til søknad om utbygging av Gjerdelva kraftverk i Lyngen kommune.

Om eiendomsretten i Lyngsalpene

Karnes gård var hovedgård for proprietærgodset 'Karnesgodset' som i sin tid omfattet all grunn i tidligere Lyngen, Ullsfjord, Karlsøy og Helgøy kommuner. Den siste proprietær Rasmus Hagen døde i 1843 og eiendommen har etter dette vært eid av min tippoldefar Henrik Oxaas, min oldefar Peter Rivertz, min bestefar Ivar Rivertz, sameiet mellom min mor og hennes søsken, mine foreldre Randi Rivertz og John Vatne og meg. Karnes gård omfatter all grunn som ikke beviselig er gått ut til oppsittere eller andre. Omtrentlig innbefatter dette området på Lyngenhelvøya det området som var planlagt å inngå i Lyngsalpan Nasjonalpark, således også Gjerdelva over tidligere tregrense.

I slutten av mars 2014 ble jeg kjent med at det er gjennomført en jordskifterett i forhold til avklaring av grunneiere og fallrettigheter. Jeg har tidligere ikke blitt informert om prosessen i jordskifteretten, og dommen vurderes således som ugyldig. Det vises til Høyesterettsadvokat Gunnar Nerdrum sin uttalelse om dette og grunneierforholdet.

Jeg er kjent med at det er flere grunneier nedenfor tidligere tregrense som også stiller seg negative til utbygging av vannkraftverk i Gjerdelva.

Gjerdelva midt i bildet. Foto: Ingunn Rivertz Vatne

Roller og fremgangsmåte.

I åpent møte med Clementskraft ble det informert om eierstrukturen for Clementskraft ved Opplysningsvesenets fond. Jeg er kjent med at Opplysningsvesenets fond eier og forvalter verdipapirer og eiendommer til en samlet verdi av ca. 6,5 mrd. NOK, herunder ca. 1 mill. dekar grunnarealer, ca. 9000 festekontrakter og ca. 270.000 m² bygningsmasse. Fondet holder boliger for biskoper og prester i Den norske kirke, og gir tilskudd til kirkelige formål. Datterselskapet Clemens Elvekraft ivaretar fondets interesser innen ny fornybar energi, der 80 vassdrag planlegges utbygd. Fondet har budsjettert med at de over de neste 10 årene skal investere ca. 3 mrd kroner i småkraftprosjekter.

På siste del av møtet ble det snakket nedverdiggende om grunneiere som hadde forlatt salen i fortvilelse. Det ble drøftet mulighet for å gå videre til Jordskifteretten for å legge bånd på de grunneiere som motsetter seg utbyggingen. Disse grunneierne vil ved en evt. utbygging få forstyrret privatlivet og krenket eiendomsretten betydelig. I Grunnlovens paragraf 105 er eiendomsretten nedfelt. Dagens rettsregler om beskyttelse av eiendomsretten springer ut av 1700-tallets opplysningstid og naturrettsfilosofi, hvor eiendomsretten ble betraktet som en grunnleggende menneskerettighet. Hjemmelslovene krever interesseovervekt til fordel for ekspropriasjon for at inngrepet skal kunne gjennomføres, jf. for eksempel Oveigningslova § 2 annet ledd der det heter at inngrepet må være «tvillaust meir til gagn enn skade».

Også i etterkant av Altautbyggingen ble det konkludert med at det ikke var samfunnsbehov for vannkraftutbyggingen. Det synes å være materialistiske/ økonomiske årsaker for utbyggere og enkelte grunneiere som fører til det store presset på vannressursene. Slik situasjonen fremstår i dag mener jeg at det ikke er interesseovervekt for samfunnet og en bærekraftig utvikling med vannkraftutbygging, og at det således ikke vil være grunnlag for å overprøve grunneiere som motsetter seg utbygging.

Reinens naturlige trekk og beiteområder

Reindrifftsforvaltningen har lagt ut kart på internet som beskriver beite og naturlig trekk for reinen.

Jeg har observert betydelig rein i omsøkt området. I følge kartet til Reindrifftsforvaltningen inngår omsøkt område i reinens naturlige trekk- og beiteareal, noe som må hensyntas.

Innledning

Det vises til Clementkraft sin søknad om utbygging av vannkraftverk i Gjerdelva.

Oppsummeringsmessig vil en vannkraftutbygging av Gjerdelva føre til store negative konsekvenser for natur og verneverdig natur. Dette er det ikke redegjort tilstrekkelig for i konsesjonssøknaden. Det er heller ikke redegjort for at det foreligger behov for vannkraftutbyggingen og/ eller at vannkraftutbyggingen vil føre til reduksjon av CO₂- utslipp.

Ettersom en utbygging vil føre til betydelig skade på den verneverdige naturen, da det ikke er behov for ytterligere kraft i Nord og da klimavennlig kraftutbygging ikke har vist reduksjon av CO₂- utslipp, henstiller jeg til at konsesjon ikke gis for utbyggingen.

Gjerdelva og naturomgivelsene

Lyngsalper fra fjorden Lyngen. Gjerdelva springer ut mellom fjellene omtrent midt i bildet, fra småvannene mellom Rørnestinden og Goalsevarre, og renner ut sørvest for Lyngseidet sentrum for så å gå ut i Ullsfjorden som ikke er synlig på dette bildet. Foto Ingunn Irene Rivertz Vatne

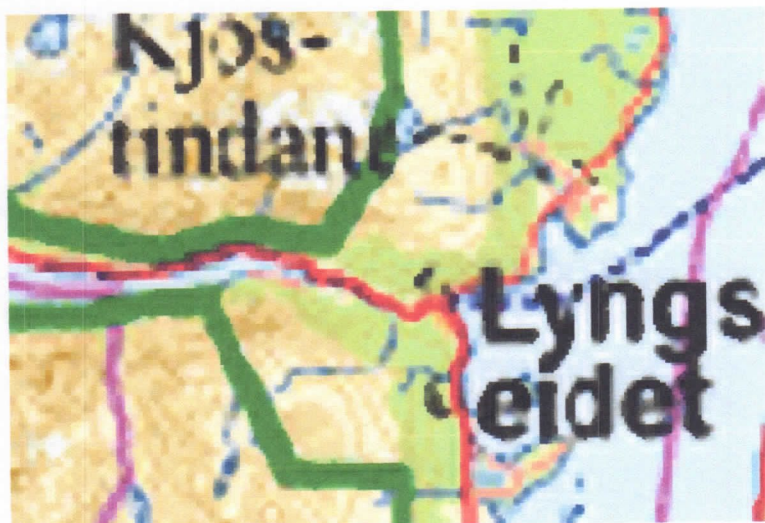
Nedbørfeltene til Gjerdelva er omgitt av fjelltopper på mellom 1300 og 1500 meter. Gjerdelva har også en liten isbre i sitt nedslagsfelt. Gjerdelva renner ut i Kjosens som er en sidearm av Ullsfjorden, ikke til Hav slik Clementskraft har beskrevet. Det samme gjelder Forneselva og Tyttebærelva som er gitt konsesjon uten at samlet effekt er vurdert.

Omsøkt område er synlig fra fjellområdene rundt, selve Lyngseidet og fra fjorden Lyngen, eksempelvis fra fergen som går over Lyngen med lokalbefolkning, gjennomreisende og turister. Nedre del av omsøkt område er en av de mest brukte inngangsportene til Lyngsalpan landskapsvernområde. Området i fjellandskapet var anbefalt vernet som nasjonalpark, omtalt som

'Lyngseidet sør' av fylkesmannen. Inngrep i naturen her vil gi betydelig skade på helhetsinntrykket av urørt alpelandskap, særlig da det ligger omtrent midt i Lyngsalpene.

Statens kartverk

Forstørret del av kartet over (Statens kartverk)

Lyngsalpan – verneverdier og området

Gjerdelva i Lyngen kommune ligger i hjertet av Lyngsalpene. I "Ny landsplan for nasjonalparker"(NOU 1986:13) foreslo Statens naturvernråd at det opprettes en 'Lyngsalpan nasjonalpark'. Forslaget ble videreført i St. meld. nr. 62 (1991-92). Det er i saksbehandlingsprosessen beskrevet at fordi staten hadde fraviket kravet om eiendomsrett og området er privat grunn, kunne ikke området legges ut som nasjonalpark. Landskapsvernområde ble derfor valgt som verneform. Det videre planarbeidet startet formelt opp av fylkesmannen i juni 1996. I påvente av arbeidet rundt St. meld. nr. 43 (1998-99), om vern og bruk i kystsonen, ble verneplanarbeidet stilt i bero inntil en kjente resultatet av meldingen. Fylkesmannen sendte verneforslaget på lokal høring og offentlig ettersyn i juli 2001. I tillegg ble det gjennomført høringsmøter, befaringer og drøftinger. Etter den lokale høringsrunden forut for Kronprinsregentens vedtak justerte fylkesmannen grensen nord og syd for Lyngseidet for å ta hensyn til kommunen sitt reiselivsprosjekt. Omsøkt område er slik jeg forstår det anbefalt vernet som nasjonalpark. Området ligger nord på sørlige del av Lyngenhavøya og således i sentralt i Lyngsalpan landskapsvernområde selv om omsøkt område ikke omfattes av verneforskriftene.

I verneområdet og tilgrensende områder har så vidt jeg kjenner til kun seks vassdrag fått status som varig vernet.

Området forventes vernet.

Området er av meg den 20.06.12 begjært vernet. Miljøverndepartementet vil vurdere dette og aktuelt område kan således bli vernet.

Økonomiske vurderinger og bærekraftig utvikling.

Samfunnsøkonomisk vises det blant annet til Naturvernforbundet sine uttalelser hvor det anbefales å redusere den samlede energibruken. I de vurderinger som er foretatt, foreligger så vidt jeg vet ikke indikasjon for ytterligere vannkraftutbygging i Norge. Dette er en viktig grunn til å stoppe vannkraftutbyggingen i Norge, i hvert fall midlertidig. Dersom det etter en grundigere vurdering tilsier at videre vannkraftutbygging er viktig for å bedre den uheldige klima- og miljøutviklingen i verden, bør det gjøres grundige vurderinger på hvilke elver som skal utbygges og hvilke som ikke skal det. Gjerdelva er anbefalt å inngå i nasjonalpark. De økonomiske konsekvenser av utbygging og fallert mulighet for å markedsføre naturen i Lyngsalpene som urørt, vil således også være stor. Visit Lyngenfjord etablerer seg nå som en bærekraftig reiselivsdestinasjon.

Press på vannressurser

Det bes om at de uttalelser som kommer fra Naturvernforbundet i Troms og FNF Troms tas på alvor. Slik jeg forstår det er de også bekymret for det store presset på vannressursene i fylket. Per i dag skal det ligge over 70 søknader i Troms inne hos NVE. Av tidligere vannkraftsaker i fylket skal 80 være gitt konsesjon og kun 15 er avslått. Viktige natur- og friluftsverdier blir ofte skadelidende.

Dagens situasjon synes i stor grad preget av en planløs småkraftutbygging hvor landskap, biologisk mangfold, naturkvaliteter, folkehelse og opplevelseskvaliteter forringes. Tempoet er også av en

karakter som utfordrer reelle og gode medvirkningsprosesser, samt går ut over kunnskapsgrunnlaget.

Behovet for kraft

Både Norge og Nord-Norge har overskudd på kraft. Nordland har et overskudd på hele 40 %, og kraftoverskuddet forventes å øke ytterligere de neste årene. Naturvernforbundet mener det ikke er en "hastesak" å skulle bygge ned mer av det som er blant de største mangelvarene i Norge og Europa i dag, nemlig urørt natur. Det er viktig med en klimavennlig politikk som i større grad tar høyde for tiltak som energisparing og energieffektivisering. Det finnes et stort potensial for å frigjøre mer miljøvennlig energi fremfor ny kraftproduksjon på bekostning av norsk natur. I den grad nye fornybarprosjekter må bygges ut ser vi at dette gjøres helhetlig og at de minst konfliktfylte områdene vurderes på et solid kunnskapsgrunnlag. Det må også dokumenteres at den nye produserte fornybare energien faktisk erstatter fossil energi og ikke kun blir et supplement.

Landskapsverdier

I søknaden beskrives hovedsakelig landskapet i umiddelbar tilknytning til elvestrekningen. Blant annet trekkes det fram de to lokalt viktige naturtypene; bjørkeskog med høgstauder og bekkekløft med bergvegg med fossesprøytsoner. Det kommer også fram at tiltaket ikke vil berøre det planlagte vernede området med gråor-heggeskog mellom kote 5 og kote 30.

Det ble av fremmøtte på møtet lagt frem muligheten å justere på inngrepssoner. Dette vil nok ikke føre til at alle grunneiere vil akseptere utbyggingen. En justering av inngrepssoner vil kunne skåne noen grunneiere, men vil med stor sannsynlighet gi inngrep i området med gråor-heggeskog mellom kote 5 og kote 30. Miljødirektoratet beskriver i sin naturbase:

Naturbase

Fakta: Foreslått vern

Gjerdeelva

Id

VP00000357

Områdenavn

Gjerdeelva

Kommuner

Lyngen

Verneform

naturreservat

Områdebeskrivelse

Området ligger på flommarker langs Gjerdelva på eidet mellom Kjosen og Lyngseidet.

Gråorheggeskogen domineres av gråor, men setervier er også vanlig. Området er nokså artsrikt.

Strutseving dominerer i mange tilfeller og turt og skogrørkvein er vanlige arter. Rips inngår i busksjiktet.

Det finnes en del døde trær og godt om kjuker, mest vanlige arter som knivkjuke og knuskkjuke.

Lokaliteten er viktig hekkeområde for trost, gråfluesnapper og andre sekundære hulerugere som

svartkvit fluesnapper og kjøttmeis.

Totalareal

68 daa

Gjerdeelva

Id	VP00000357
Områdenavn	Gjerdeelva
Kommuner	Lyngen
Verneform	naturreservat
Områdebeskrivelse	Området ligger på flommarker langs Gjerdelva på eidet mellom Kjosen og Lyngseidet. Gråorheggeskogen domineres av gråor, men setervier er også vanlig. Området er nokså artsrikt. Strutseving dominerer i mange tilfeller og turt og skogrørkvein er vanlige arter. Rips inngår i busksjiktet. Det finnes en del døde trær og godt om kjuker, mest vanlige arter som knivkjuke og knuskkjuke. Lokaliteten er viktig hekkeområde for trost, gråfluesnapper og andre sekundære hulerugere som svartkvit fluesnapper og kjøttmeis.
Totalareal	68 daa

Det vurderes således ikke som et godt alternativ å justere inngrepssoner som et evt. forsøk på å unngå brudd på Grunnloven.

Konsekvenser for storlandskapet

Jeg ønsker også en helhetlig analyse og konsekvens for storskalalandskapet. Det eneste søker sier om dette er at «nedover lia mellom kote 415 og nedover et stykke vil rørgatetraséen være godt synlig de første årene, men vil med tiden gro igjen.» Ut ifra erfaringer vil det ta veldig lang tid før sårene fra anleggsfasen leges, samtidig som at veien og rørgaten alltid vil bli synlig i terrenget, selv ved gjengroing. Dette vil forringe landskapet betydelig. Området må også beskrives ut ifra landskapets storhet og umiddelbare sammenheng med Lyngsalpene landskapsvernområde. Selv om ikke tiltaksområdet er vernet som landskapsområdet, utgjør det en uløselig del av Lyngsalpene, samt er

en viktig innfallsport til Lyngen. Også fra sjøsiden, som på fergeturen fra Olderdalen vil inngrepet vises godt.

Søker har vurdert de negative konsekvensene for landskapet som store ved en utbyggingselv hvor de i hovedsak har sett på landskapet i umiddelbar tilknytning til elvestrekningen.

Jeg vurderer at en eventuell utbygging ut ifra konsekvenser for landskapet i og rundt elva samt for storskalalandskapet vil gi svært store negative konsekvenser. Ser man på et senere tidspunkt at et inngrep var unødvendig, vil det ikke være mulig fullstendig å reparere skadene på naturen.

INON

Jeg er kjent med at tap av INON og et økende press på inngrepsfrie områder er i strid med nasjonal arealpolitikk. I flere Stortingsmeldinger de senere årene er det uttrykt at det skal planlegges på en måte som tar hensyn til at inngrepsfrie naturområder i størst mulig grad bevares for framtida. I Stortingsproposisjon 1 S (2009-2010) fra Miljøverndepartementet, er INON et eget arbeidsmål som går ut på "å sikre at gjenværende naturområder med urørt preg blir tatt vare på". Ifølge Miljødirektoratet forsvinner det aller mest inngrepsfri natur i Nord-Norge, noe som gir oss et særlig ansvar for å ta godt vare på de gjenværende områdene. Miljødirektoratet sin nylige oversikt over tapet av villmarkspregede områder fra 2008 – 2013 viser at de forsvinner raskere enn før, og at energisektoren er blant de som bidrar mest til dette.

Ved en eventuell utbygging av Gjerdelva vil INON-arealer gå tapt. I sone 2 går 3,8 km² tapt, i sone 1 går 4,0 km² tapt og får sone 2 status. I villmarkspreget går 0,3 km² tapt og får sone 1 status. I veilederen for småkraftverk står det at «inngrepsfrihet fra fjord til fjell, uavhengig av sone, tillegges spesiell vekt.» Området som vil bli påvirket ved en eventuell utbygging av Gjerdelva faller inn under denne kategorien og dette bør også tillegges særlig vekt.

I tillegg bør det bemerkes at beregningen av INON er kalkulert på flatt terreng. INON er således større en den teoretiske modellen og tapet blir dermed større.

Friluftsliv og reiseliv

Lyngsalpene er et eldorado for friluftsliv. Det spektakulære og varierte landskapet er et yndet reisemål langt utenfor Norges grenser og har internasjonale kvaliteter. Det meste av Lyngen, særlig hvor det finnes vei, er mye brukt sommer som vinter. Noen steder er likevel mer attraktive utgangspunkt enn andre, og Lyngseidet er blant disse. Lyngseidet er en naturlig og mye brukt innfallsport til Lyngsalpene og dens umiddelbare nærhet til villmarka og uberørt, storslagen natur er av høy verdi.

De fysiske inngrepene og den reduserte vannføringen i elva vil få store negative konsekvenser også for friluftslivet selv om det i møtet med Clementskraft kom frem at flere ønsker å benytte anleggsveier til turområde.

Tiltakshaver skriver i sin søknad at utbyggingsområdet i hovedsak har lokal verdi, og at konsekvensene for friluftsliv i driftsfasen er liten negativ. Områdets bruk, historikk og kvaliteter tilsier at området minst har meget høy regional, nasjonal og internasjonal verdi.

Dette er en usannhet. Det er stor utfart til området fra befolkningen i Tromsø og andre plasser i fylket, landet og verden.

Det bes om konsekvensutredninger for reiselivet og bærekraftig reiseliv.

Helse

Urørt natur er viktig for forebygging, habilitering, rehabilitering og visse typer behandling innen både somatikk og psykiatri. Senter for Helhetlig Helse (SHH) SOL HELSE avd. Solhov planlegger aktivt å bruke naturen i området til helhetlige tjenester innen somatisk, psykisk, fysisk og ernæringsfysiologisk helse.

Dalføret til Gjerdelva mellom Goalsevarre og Rørnestinden sees tydelig. Foto: Ingunn Rivertz Vatne

Bygdekonflikter og psykososiale konsekvenser vedrørende inngrep

Mange mennesker føler avmakt og sorg når et vakkert og kjært område tapes og invaderes av utbyggingsselskaper. Dype sosiale konflikter oppstår ofte i lokalsamfunnet som følge av slike saker. Dette er tema som så langt er vist for lite oppmerksomhet, men som gir betydelige problemer

eksempelvis i Kroken, på Vanna og i Storfjord. De impulser jeg har fått i forhold til søknaden om utbygging av Gjerdelva kan tyde på at dette er et problem også her. De følelsesmessige og sosiale forhold knytta til tap av natur, samt omfang og konsekvenser av uenigheter lokalt, er tema som derfor også bør vurderes her.

Samlet belastning

Det vises til tidligere innsendt høringsuttalelse etter hyggelig telefonsamtale med NVE i forbindelse med andre vannkraftutbygginger. Det bes om at NVE vurderer samlet belastning i henhold til naturmangfoldloven.

Samlet belastning og konsekvenser for fjordsystemet

Det må skilles mellom de utbyggingene som gjelder vassdrag som drenerer ut i Lyngsfjorden og de som drenerer i Kjosens/ Ullsfjorden og Sørfjorden. Vurderingene må derfor gå på tvers av kommunegrensene. Forneselva (Tromsø kommune) og Tyttebærelva (Lyngen kommune) renner ut i Kjosens (Innerste del av Ullsfjorden). Disse elvene er allerede gitt konsesjon uten at samlet effekt er vurdert.

Det er også flere andre omsøkte elver rundt Ullsfjorden/Sørfjorden.

Samlet belastning vedrørende naturmangfold og landskap i fjellheimen

Lyngen kommune har fra før Rottenvik kraftverk, samt Tyttebærelva kraftverk. Småkraftverk fører ofte til omfattende landskapsinngrep. Dette gjelder særlig i regionen rundt Lyngen kommune da det er en stor mengde kraftverk, enten påbegynt eller gitt konsesjon, i Storfjord, Kåfjord og Tromsø. Disse har også en effekt på urørtheten og opplevelsen av Lyngen. Andre planlagte utbygginger og inngrep i området må også tas hensyn til i vurderingen. Konsekvensene for bærekraftig utvikling, verneverdig natur, biologisk mangfold, friluftsliv og grunneierrettigheter ved utbygging av vannkraftverk som med stor sannsynlighet er unødvendig bør vurderes nøye.

Vegrelaterte kulturminner

Eidet mellom fjordene Ullsfjorden og Lyngen er 3 km bredt og deler nesten Lyngshalvøya i to. Veien over Lyngseidet er en av de eldste i Troms og var en del av den gamle postruta. Så tidlig som i 1789 heter det at ride- og kjøreveien over Lyngseidet hadde vært der "fra arilds tid".

[https://lokalhistoriewiki.no/index.php/Postgangen_Trondheim-Vard%C3%B8hus_\(Nord-Norgeruten\)](https://lokalhistoriewiki.no/index.php/Postgangen_Trondheim-Vard%C3%B8hus_(Nord-Norgeruten)) beskriver i kart, tekst og bilde:

Etter 1690 ble innlandet viktigere for bosettingsmønsteret, de ytterste fiskeværerne mistet sin betydning, og fogden flyttet i 1695 fra Karlsøy. Da ble også postruten lagt om. Etter seilassen ut Grøtsundet, ble ruten lagt inn Ullsfjorden, over L yngseidet, ut L yngen, gjennom Røtsundet, over Skjervøy og Kvænangen og inn til Alteidet.

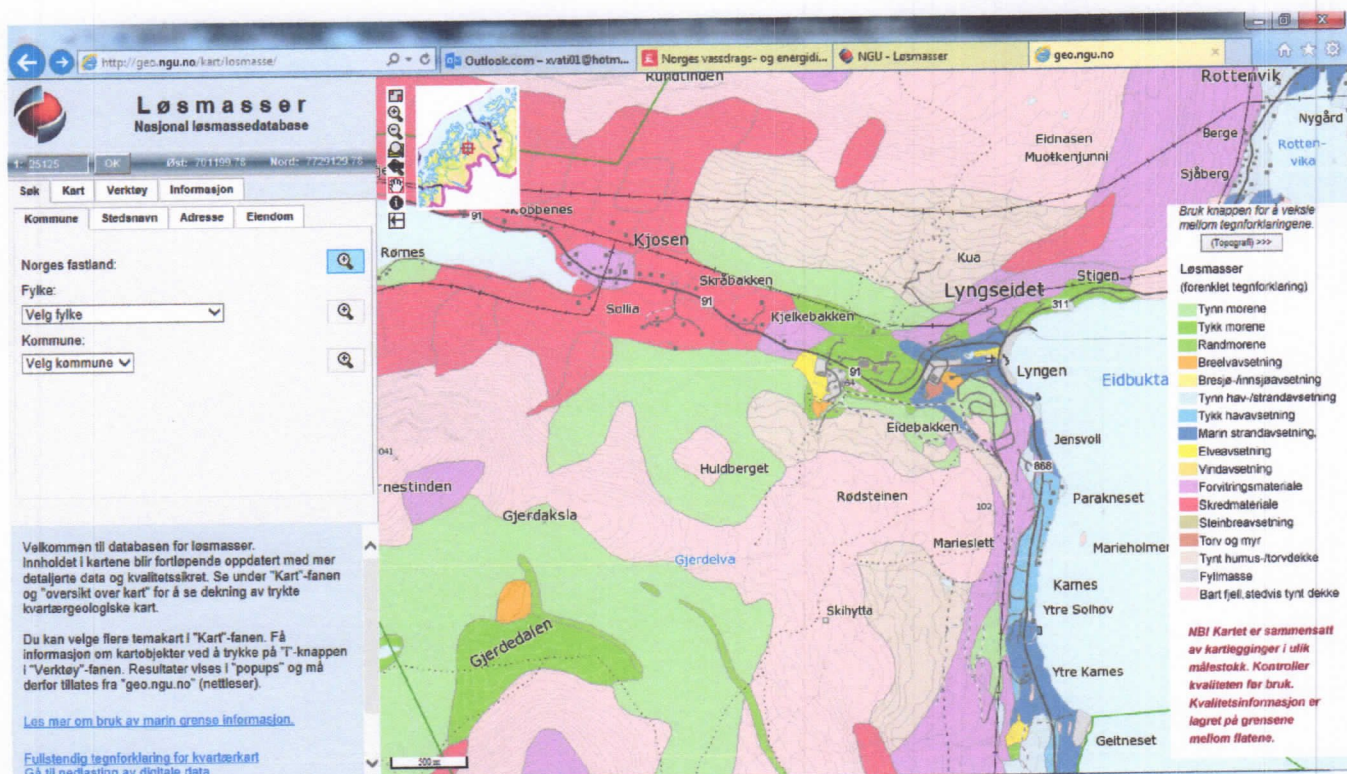
På de sydligere postruter har Samkultgruppen i betydelig grad benyttet en bok som Statens vegvesen utga i 2002 Vegvalg. Nasjonal verneplan. Veger – bruer – vegrelaterte kulturminner (ISBN 82-91130-20-5). I Nordlandenes amt fantes i unionstiden praktisk talt ikke veier. På listen fins 270 veimiljøer og enkeltobjekter fra hele landet, men bare to fra Nordlands amt. Det ene veimiljøet (objekt 106) heter Postvegen og viser et lite parti av veien over L yngseidet. Statens vegvesen skriver at det er ikke kjent hvor gammel veien er, men mener det er en av fylkets eldste kjøreveier og har oppgitt 1800 som årstall. Veivesenet skriver også at den er en typisk "eidevei" som var vanlig langs hele norskekysten. Bildet viser veien.

Vegen er vurdert som et kulturminne og bør kartlegges og konsekvensutredes før eventuell vannkraftutbygging.

Geologi, skred og flom

I konsesjonssøknaden er dette bare helt overflattisk er nevnt og situasjonen vurderes ikke tilstrekkelig utredet. I forhold til marine leirer har Lyngen kommune (Solhov/Karnes gård) og Tromsø kommune (Breivikeidet) nylige erfaringer med kvikkleireskred. Det er kjent at også sprening/ boring i områder i nærheten av marine løsmasser, kan utløse kvikkleireskred. Et kvikkleireskred i dette området vil føre til alvorlige konsekvenser hvor stort sett hele Lyngseidet sentrum kan skli ut i fjorden og menneskelig, dyreliv, dyrket mark og verneverdige/ antikvariske verdier kan gå tapt.

NGU: Oversikt over Løsmasser. Nasjonal løsmassedatabase.

Fare for ulike typer skred og flom må utredes nærmere.

Konklusjon

Utsikt fra Store skogholmen over Rørnestinden og elvedalen til Gjerdeleva. Foto: Ingunn R. Vatne

Verneverdig Lyngsalpenatur vil ved en eventuell utbygging av vannkraftverk i Gjerdelva forringes betydelig. Dette vil være til skade for både naturen, dyrelivet, plantelivet og reiselivsnæringen, og det er lite som tyder på at det er behov for denne vannkraftutbyggingen eller at den vil gi lavere utslipp av skadelige miljøgasser.

På bakgrunn av dette, nødvendigheten av en bærekraftig utvikling og punktene jeg har beskrevet over, henstiller jeg til at konsesjon ikke gis for utbyggingen.

En eventuell utbygging av Gjerdelva vil vurderes som grunnlovstridig da grunneiere er uenige i utbyggingen og en eventuell utbygging vil være til betydelig mer skade enn gagn.

Vennlig hilsen

Ingunn Rivertz Vatne

Kopi:

Fylkesmannen i Troms v/ miljøvernavdelingen

Miljødirektoratet

Miljøverndepartementet